

**PREDSTAVITVENI ZBORNIK UNIVERZITETNEGA DVOPREDMETNEGA
ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
POLONISTIKA**

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

1. Prvostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program *Polonistika* traja 3 leta, obsega 90 ECTS od skupnih 180 ECTS dvopredmetne povezave. Prva stopnja ne predvideva usmeritev.

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN SPLOŠNE KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM

Prvostopenjski program *Polonistika* daje diplomantom/diplomantkam zmožnosti medkulturnega jezikovnega posredovanja, zagotavlja jim znanja, ki po uveljavljenih mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega/ne polonista/ke in ga/jo usposablja za funkcionalno uporabo znanj s področja poljskega jezika, književnosti, kulture, zgodovine in njune vloge v srednjeevropskem prostoru, v različnih panogah na trgu dela, obenem mu zagotavlja teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov ter ga uvajajo v osnove raziskovanja. Pridobljeno znanje diplomant lahko pogloblja na drugi stopnji študija.

Diplomant/ka polonistike si pridobi kompetence za neposredno zaposlitev na najširšem področju delovanja javnega sektorja ter v javnih in zasebnih podjetjih. Pridobi si naslednje splošne kompetence:

- zmožnost govornega in pisnega sporazumevanja;
- sposobnost za logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- sposobnost za timsko delo, zbiranje podatkov in vseživljenjsko učenje;
- sposobnost pisnega in ustnega izražanja strokovnega znanja;
- sposobnost razumevanja strokovnih in znanstvenih besedil iz različnih področij;
- sposobnost pravopisno korektnega pisanja daljših besedil;
- sposobnost tvorjenja različnih vrst praktičnega spisa (prošnja, dopis, življenjepis, zapisnik, poročilo in drugo);
- sposobnost uporabe elektronskih medijev, video in avdio pripomočkov;
- sposobnost za medkulturno sporazumevanje v različnih jezikovnih položajih

ter predmetnospecifične kompetence:

- sposobnost tekočega branja, razumevanja in tvorjenja poljskih besedil;
- sposobnost razlikovanja jezikovnozvrstnih in slogovnih besedilnih variant;
- poznavanje temeljnih pojmov s področja splošnega jezikoslovja;
- poznavanje in uporaba posameznih vrst splošnih in strokovnih slovarjev;
- sposobnost pravilne rabe slovničnih oblik in poznavanje zakonitosti njihovega tvorjenja;
- poznavanje pravorečja, fonetike in fonologije (mdr. fonetičnega zapisa) ter jezikovnih pravil s področja pregibanja, besedotvorja, skladnje;
- poznavanje zgodovinske slovnice in dialektologije poljskega jezika;
- poznavanje sistemskih razlik med poljskim in slovenskim jezikom;
- sposobnost prevajanja besedil različnih jezikovnih zvrsti (praktično-sporočevalni, znanstveni, strokovni, leposlovni jezik);
- poznavanje poljske kulture, literature, folklore in zgodovine;

- poznavanje literarnozgodovinskih obdobj, temeljnih avtorjev in del literarnega kanona in množične literature;
- sposobnost samostojne interpretacije in vrednotenja literarnih del klasične in moderne poljske književnosti;
- razumevanje specifične vloge literature v posameznih obdobjih poljske kulturne zgodovine;
- primerjalno poznavanje razmerij med poljsko in slovensko književnostjo ter drugimi srednjeevropskimi in evropskimi književnostmi;
- sposobnost izvajanja metodološko različnih samostojnih raziskav na področju klasične in sodobne književnosti;
- poznavanje temeljnih pojmov literarne teorije in glavnih metodoloških pristopov pri preučevanju in raziskovanju literature;
- sposobnost v okviru izbrane metodologije zbirati in selekcionirati gradivo ter ga samostojno razčlenjevati;
- sposobnost za aplikacijo teoretskih sistemov v okviru posameznih problemskih sklopov literarne in jezikoslovne vede ter kulturologije;
- strokovna pripravljenost za specializacijo na področju jezikoslovja, literarnih ved in kulturologije na drugi stopnji (na slovenski ali katerikoli poljski univerzi).

3. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Predmetnik prikazuje število kontaktnih ur, obliko študijskega procesa, število ECTS.

1.letnik						
	P	S	V	Σ	ECTS	ŠOŠ
1. semester						
Uvod v študij književnosti	30	–	30	60	4	120
Uvod v študij jezika	30	–	–	30	3	90
Fonetika in fonologija poljskega jezika	15	–	30	45	4	120
Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 1	–	–	90	90	4	120
Skupaj 1. semester	75	–	150	225	15	450
2. semester						
Oblikoslovje poljskega jezika I	30	–	30	60	4	120
Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov		30	–	30	3	90
Poglavja iz starejše poljske književnosti	15	–	30	45	4	120
Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 2	–	–	90	90	4	120

Skupaj 2. semester	45	30	150	225	15	450
Σ (1. semester + 2. semester)	120	30	300	450	30	900
2.letnik						
3. semester						
Poljska književnost do modernizma I	30		30	60	4	120
Oblikoslovje poljskega jezika II	30	–	30	60	4	120
Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	30	–	–	30	3	90
Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 3	–	–	60	60	3	90
Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat drugega slovanskega jezika	–	–	30	30	1	30
Skupaj 3. semester	90	–	150	240	15	450
4. semester						
Poljska književnost do modernizma II	15	–	30	45	3	90
Skladnja in stilistika poljskega jezika	30	–	30	60	4	120
Uvod v študij slavistike	30	–	–	30	3	90
Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 4	–	–	60	60	3	90
Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat drugega slovanskega jezika	–	–	30	30	2	60
Skupaj 4. semester	75	-	150	225	15	450
Σ (3. semester + 4. semester)	165	-	300	465	30	900
3.letnik						
5. semester						
Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I	30	–	30	60	4	120
Teorija prevajanja	30	–	–	30	3	90
Lektorske vaje III – Kultura in	–	–	60	60	3	120

civilizacija, Sporazumevanje 5						
Izbirni strokovni predmet 2: Izbirni diplomski seminar	–	30	–	30	3	90
Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet	30			30	3	90
Skupaj 5. semester	90	30	90	210	16	510
6. semester						
Poljska književnost od modernizma do postmodernizma II	15	–	30	45	3	90
Leksikologija	15	15	–	30	4	90
Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 6	–	–	60	60	3	90
Diplomsko delo	–	–	–	–	4	120
Skupaj 6. semester	30	15	60	135	14	390
Σ (5. semester + 6. semester)	120	45	180	345	30	900
SKUPAJ	405	75	780	1260	90	2700

Legenda:

P – predavanja
S – seminar
V – vaje

ECTS – kreditne točke
ŠOŠ – študijska obremenitev študenta

Opomba:

1. Ker se študentom, ki za svoj študij izberejo kombinacijo dveh smeri znotraj Oddelka za slavistiko (zlasti kombinacijo dveh zahodnoslovanskih študijev), nekateri splošni predmeti podvajajo, namesto podvojenih predmetov na enem od programov izberejo katerikoli izbirni predmet s seznama *Izbirni strokovni predmet 3*. Če se zaradi cikličnosti kateri od teh predmetov ne bi izvajal oziroma ponudba s tega seznama ne bi zadostovala, lahko izberejo tudi splošni izbirni predmet iz košarice FF. Iz košarice FF prav tako izbirajo nadomestilo za predmete, ki imajo v programu 4 KT.
2. Študentje, ki študirajo kombinacijo dveh zahodnoslovanskih jezikov, lahko kot *Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat slovanskega jezika*, izberejo še tretji slovanski jezik, ni pa to nujno. Predmet lahko nadomestijo tudi s katerim s seznama predmetov, navedenih pod *Izbirni strokovni predmet 3*. Glede podvajanja veljajo zanje pravila, navedena v točki 1 tega opomnika.

4. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

V prvostopenjski univerzitetni študijski program *Polonistika* se lahko vpiše:

- kdor je opravil splošno maturo,
- kdor je opravil poklicno maturo in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1.6.1995,
- kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

V primeru omejitve vpisa bodo kandidati iz prve in druge točke izbrani po merilih, ki jih predvidevata obe stroki, in sicer glede na:

• splošni uspeh pri maturi	40%
• splošni uspeh v 3. in 4. letniku	10%
• uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku	30%
• uspeh pri maturi iz tujega jezika	20%

Kandidati iz tretje točke bodo izbrani glede na:

• splošni uspeh pri zaključnem izpitu	20%
• splošni uspeh v 3. in 4. letniku	10%
• uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku	40%
• uspeh iz tujega jezika pri zaključnem izpitu	30%

5. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, okvirno ureja Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, ki ga je sprejel Senat Univerze v Ljubljani 29.05.2007 in je dostopen na spletnih straneh univerze (http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx).

V skladu z navedenim pravilnikom se lahko študentom kot opravljena študijska obveznost prizna:

a) predhodno pridobljeno znanje, ki ga kandidat izkaže z listinami, spričevali ali drugimi formalnimi potrdili,

b) objave in druga avtorska dela študentov.

Kandidat mora v ta namen Oddelku predložiti naslednje podatke:

1. za točko a):

- kratko argumentacijo za priznanje dela/znanja kot (del) opravljene študijske obveznosti,
- opis in vrsta pridobljenih znanj (predmetniki, št. ur, št., vrsta in način opravljenih obveznosti idr.),
- predstavitev načina, kraja in časa pridobitve znanj,
- predstavitev trajanja izobraževanja (tudi neformalnega),
- originalne listine oz. druga originalna potrdila na vpogled kot dokazila o pridobljenem znanju.

2. za točko b):

- kratko argumentacijo za priznanje dela/znanja kot (del) opravljene študijske obveznosti,
- kratek opis objave oz. drugega avtorskega dela z navedbo kraja in časa objave,
- originalno objavo oz. drugo avtorsko delo.

Vlogo za priznanje znanja in spretnosti kot opravljeno študijsko obveznost je treba oddati na Oddelku za slavicistiko. O priznanju opravljene študijske obveznosti in številom doseženih ECTS, ki se kandidatu

priznajo, odloča Odbor za študentska vprašanja pri Komisiji za dodiplomski študij FF na predlog Oddelka za slavistiko.

6. NAČINI OCENJEVANJA

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6-10 (pozitivno) ter 5 (negativno):

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

7. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

7.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje **iz prvega v drugi letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Polonistika** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje **iz drugega v tretji letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Polonistika** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

7.2 Pogoji za ponavljanje letnika

Študent/ka lahko v času študija enkrat ponavlja letnik, vendar mora za ponavljanje opraviti vsaj polovico študijskih obveznosti (doseči najmanj 15 ECTS) iz letnika, ki ga ponavlja, ter vse obveznosti iz prejšnjih letnikov.

Prav tako mora študent/ka za ponavljanje opraviti obveznosti, ki jih za to predpisuje drug dvopredmetni študijski program.

8. PREHODI MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehajanje med programi je opredeljeno skladno s Statutom Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu/ji je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

9. NAČIN IZVAJANJA ŠTUDIJA: redni in izredni študij.

10. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Študij se zaključi z Diplomskim delom, ki ga mora študent oz. študentka oddati v pisni obliki in ustno zagovarjati. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

11. ŠTUDIJSKO PODROČJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA po klasifikaciji KLASIUS:

Klasius –S RV: ožja skupina – **16**, podrobna skupina – **16204** (Visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja).

KLASIUS – P: široko področje – **2**, ožje področje – **22**, podrobno področje – **222**, nacionalno-specifično področje – **2229** (Humanistika, Študij tujih jezikov, ustreznih kultur, literature in jezikoslovja /drugi tuji jeziki).

12. ZNANSTVENORAZISKOVALNA DISCIPLINA po klasifikaciji FRASCATI: **humanistične vede.**

13. RAZVRSTITEV V NACIONALNO OGRODJE KVALIFIKACIJ: SOK7

RAZVRSTITEV V EVROPSKO OGRODJE VISOKOŠOLSКИH KVALIFIKACIJ: EOK6

RAZVRSTITEV V EVROPSKO OGRODJE KVALIFIKACIJ: EOVK Prva stopnja.

14. STROKOVNI NASLOV DIPLOMANTA je: diplomirani/-a polonist/ka (UN), okrajšano dipl. polon. (UN).

15. PODATKI O IZBIRNIH PREDMETIH

Program zajema tri strokovne izbirne predmete, pri čemer si študentje namesto Strokovnega izbirnega predmeta 3 lahko izberejo tudi Splošni izbirni predmet:

- **Izbirni strokovni predmet 1:** drugi slovanski jezik: češki, slovaški jezik (3 ECTS).
- **Izbirni strokovni predmet 2:** izbirni diplomski seminar: iz jezikoslovja ali iz književnosti (3 ECTS)
- **Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet (3 ECTS):**
Motivi in teme v slovenski književnosti, Pregled ruske kulturne zgodovine, Južnoslovanske družbe in kulture 1, 2*, Stara cerkvena slovanščina - Glasoslovje/ Stara cerkvena slovanščina- Glagolsko oblikoslovje/Stara cerkvena slovanščina- Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil**, Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine slovanskega primerjalnega jezikoslovja/ Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja** Družbene razsežnosti slovenskega jezika - dvopredmetni, Lektorat drugega slovanskega jezika (hrvaški in srbski jezik, makedonski jezik, ruski jezik, bolgarski jezik)***

POMEMBNO! Nekateri predmeti, ki so na voljo v 3. letniku kot Izbirni strokovni predmet 3 se na matičnih programih, ki nam jih ponujajo, izvajajo v drugem semestru, kot je naveden v predmetniku, ali so celo celoletni. Predmet si vseeno lahko izberete, samo poslušali ga boste v drugem semestru ali pa celo leto.

Pred izbiro Izbirnega strokovnega predmeta 3 nujno upoštevajte spodnje opombe glede izvajanja posameznih predmetov:

*Predmet Južnoslovanske družbe in kulture 2 se sicer izvaja v letnem semestru matičnega programa Južnoslovanski študiji ter pokriva bosansko in makedonsko družbo in kulturo, vendar si študentje glede na lastni interes lahko izberejo tudi ta predmet, obveznosti pa se jim priznajo ob koncu tretjega letnika (predmet Južnoslovanske družbe in kulture 1 pokriva hrvaško in srbsko družbo in kulturo).

**Vsako leto se zaradi cikličnosti izvaja eden od treh ponujenih predmetov – študentje izberejo tistega, ki je v danem študijskem letu razpisan.

***Ker se večina lektoratov slovanskih jezikov izvaja kot celotni predmet (30 KU zimski semester + 30 KU letni semester), si študentje lektorat izberejo v 5. semestru in ga nadaljujejo v 6. semestru, obveznosti se jim priznajo ob koncu študijskega leta.

S seznama ponujenih izbirnih predmetov pri Strokovnem izbirnem predmetu 3 lahko izbirajo tudi študentje, ki se jim zaradi sorodnosti posameznih programov znotraj Oddelka za slavistiko prekrivajo nekatere obvezne vsebine.

16. MOBILNOST

Študent ima zaradi mobilnosti možnost v ta študijski program prenesti 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot drugega ustreznega primerljivega programa.

Mobilnost študentov zagotavljajo meduniverzitetne, predvsem pa mednarodne pogodbe Erasmus, Ceepus, ki jih je fakulteta sklenila s šestimi poljskimi partnerskimi ustanovami, veliko možnosti za mobilnost daje tudi meddržavna pogodba.

17. KRATKE PREDSTAVITVE POSAMEZNIH PREDMETOV

1. letnik

Uvod v študij književnosti (4 ECTS)

Pregled temeljnih pojmov literarne teorije, njene zgodovinske povezanosti z drugimi znanostmi, zlasti s filozofijo in novimi disciplinami v 20. stoletju. Pregled literarnovednih disciplin, teoretskih šol in metodoloških pristopov. V okviru sodobnih teorij je prikazan izvorni prispevek češke, poljske, slovaške misli k fenomenološki in strukturalistični literarni vedi (Mukarovski, Ingarden, Popovič). Literarnozvrstni sistem književnosti je prikazan v okviru razvojnih stopenj slovanskih srednjeevropskih književnosti od renesanse naprej, poseben poudarek je namenjen ključnim razvojnim stopnjam od renesančnih, razsvetljskih, romantičnih, pozitivističnih, modernističnih formacij in zanje značilnih literarnih pojavov. Na ozadju zahodnoevropske teoretske misli so izpeljane posebnosti literarnovedne misli v uveljavljanju tistih nacionalnih pogledov na književnost v 19. in 20. stoletju, ki korespondirajo s specifikami posameznih dob (nazorski okviri zgodnjega češkega mesianizma, poljskega sarmatizma; vprašanje razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti med domovino in emigracijo; vloga nacionalne književnosti v času izgube narodove suverenosti).

Poglavja iz starejše poljske književnosti (4 ECTS)

Predavanja prikažejo razvoj literarnih tokov od srednjega veka do konca razsvetljenstva, razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih srednjeveškega pismenstva, renesanse in razsvetljenstva, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti od pismenstva do konca 18. stoletja, ki korespondirajo s specifikami posameznih dob

(družbenokulturni model sarmatizma; posebnosti prozodije poljskega jezika v povezavi s tradicionalnim verznim sistemom).

Uvod v študij jezika (3 ECTS)

Predmet prinaša temeljna znanja o jeziku, njegovih definicijah, funkcijah, njegovi strukturi, pristopih do raziskovanja, teoretičnem in praktičnem jezikoslovju, o splošni karakteristiki sodobne češčine, poljščine in slovaščine kot zahodnoslovanskih jezikov, o glavnih etapah razvoja knjižnega češkega, poljskega in slovaškega jezika, o osnovnih definicijah in izrazju s fonetike, fonologije, oblikoslovja, skladnje, leksikologije, stilistike in metodah raziskovanja, o glavnih jezikoslovnih smereh s poudarkom na strukturalizmu 20. stoletja in novejših smereh.

Fonetika in fonologija poljskega jezika (4 ECTS)

Opredelitev fonetike in fonologije, izhodišča in aspekti fonetičnih analiz. Zakonitosti glasoslovnega sistema poljskega jezika, fonološka in fonetična analiza samoglasnikov in soglasnikov. Delitev glasov. Kategorija mehкости in trdosti poljskih soglasnikov; naglas. Primerjava poljskega in slovenskega glasoslovnega sistema. Fonološke lastnosti poljščine. Diahroni pregled oblik.

Oblikoslovje poljskega jezika I (4 ECTS)

Položaj morfologije v jezikovni strukturi. Razmerje med fleksijo in besedotvorjem, predstavitev osnov morfematike in vrst morfemov (korenski, slovnični, besedotvorni), slovničnih kategorij, besednih vrst in razvrstitvenih meril. Pregled besednih vrst in njihovih slovničnih kategorij. Pregled pregibnih besednih vrst.

Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 1 in 2 (8 ECTS)

Leksika: obdelava osnovnih tem, razvijanje zmožnosti najosnovnejše komunikacije v konkretnih, vsakodnevni govorni položajih, prepoznavanje in uporaba osnovnih komunikacijskih vzorcev ter specifična neverbalne komunikacije v poljščini, razumevanje zapisanih in govorjenih avtentičnih besedil in tvorjenje enostavnih pisnih in govornih besedil, spoznavanje najsplošnejše frazeološke strukture sporazumevalnega jezika in osnovnih načel poljskega pravopisa. Slovnica: osnove poljske slovnice: sklanjatev samostalnikov, zaimkov in pridevnikov v ednini in množini, stopnjevanje pridevnikov in prislovov, spreganje glagolov v sedanjem, preteklem in prihodnjem času, glagolski vid, modalni glagoli, velelnik, števnik.

Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov (3 ECTS)

Kratka predstavitev slovenskega jezikovnega sistema – od fonetike, morfologije, leksikologije, sintakse do pravorečno-pravopisnega znanja – s poudarkom na kontrastivni analizi med zahodnoslovanskimi jeziki. Študentje se usposablajo za kakovostno pisno in govorno izražanje v slovenščini (uporaba elektronskih orodij, poznavanje norme knjižnega jezika in raznolikosti besedilnih žanrov).

2. letnik

Poljska književnost do modernizma I (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od konca 18. stol. do konca realizma (pozitivizma), razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih romantične dobe, pozitivizma in naturalizma, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Poblizje so predstavljeni prehodni členi literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanjem novega, destrukcijo ali nadgrajevanjem tradicionalnega.

Poljska književnost do modernizma II (3 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od sredine 19. stoletja do prve svetovne vojne, idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe, ključna besedila moderne, prehodni členi literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanje novega, destrukcija ali nadgrajevanje tradicionalnega. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti v obdobju državne razkosanosti, posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti med domovino in emigracijo in razumevanje vloge nacionalne književnosti v času izgube narodove suverenosti.

Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov (3 ECTS)

Etnogeneza Slovanov, zgodovinske okoliščine in razmere v srednjem veku, odločilne za uveljavitev novih političnih subjektov v srednji Evropi, nastanek zahodnoslovanskih držav, jezikov in kultur. Ob izbranih besedilih kulture in jezikovnih spomenikih je osvetljena njihova temeljna kulturna orientacija.

Oblikoslovje poljskega jezika II (4 ECTS)

Glagol – nadaljevanje (deležniki in deležja). Besedotvorje. Vrste derivacije in derivatov. Vrste obrazil. Besedotvorna zgradba besed.

Skladnja in stilistika poljskega jezika (4 ECTS)

Uvod v sintakso. Različni pristopi pri sintaktičnem opisu. Besedna zveza. Sintaktična vez (ujemanje, upravljanje, primik). Stavek in stavčni členi. Stavčna analiza. Prosti stavek, zloženi stavek. Tipi priredij in podredij. Opis izbranih sintaktičnih struktur. Vrste stilov.

Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 3 in 4 (6 ECTS)

Sintaktično-semantične funkcije sklonov, glagolskega naklona, vida, spremenljivosti pomena glagola z dodajanjem glagolskih predpon, tvorba in raba deležnikov, trpnega načina, uporaba poročanega govora, poznavanje naslonskega niza. Bogatenje besedišča z različnih strokovnih področij, izpopolnjevanje zmožnosti individualiziranega jezikovnega odziva, branje in pisanje besedil srednje zahtevnostne stopnje. Dopolnjevanje in utrjevanje pravil poljskega pravopisa. Obdelava različnih tem družbenega življenja, področje medijev, kultura in umetnost (literatura, glasba, gledališče, film), geografija, zgodovina, ekonomija, šport, šolanje.

Del ur pri tem predmetu je namenjen vajam iz prevajanja v slovenščino manj zahtevnih besedil, usmerjenih zlasti na spoznavanje poljske družbe in kulture. Prevajanje je enosmerno – iz poljščine v slovenščino.

Uvod v študij slavistike (3 ECTS)

Pojem diahronije, genetska klasifikacija jezikov, praslovanska etnogeneza, problem pradomovine in jezikoslovna periodizacija praslovanščine. Zgodovina znanstvene slavistike in slavistični znanstveni priročniki (po tipih), razvoj praslovanskega glasovnega sestava s primerjalnega, tipološkega in arealnega vidika. Odrazi praslovanskih prozodičnih značilnosti v zahodnoslovanskih jezikih, praslovanske oblikoslovne kategorije in vrste imenskega, zaimenskega in glagolskega pregibanja ter tipologija nadaljnjega razvoja v slovanskih jezikih s posebnim poudarkom na zahodnoslovanskih.

Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat drugega slovanskega jezika – češki jezik, slovaški jezik (3 ECTS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo.

Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

3. letnik

Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od obdobja mlade Poljske do druge polovice 20. stol., notranja razmerja med tradicionalnimi tokovi in modernimi ter avantgardnimi tokovi v obdobju med obema vojnama in položaj po drugi vojni, notranja sklenjenost procesa, povezanost z evropskimi duhovnimi tokovi. Prikazana so izvirna iskanja novega proznega in dramskega diskurza (S. I. Witkiewicz, B. Schulz, W. Gombrowicz, S. Mrożek) predhodnikov in predstavnikov moderne proze in dramatike absurda. Posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti v domovini in emigraciji, in razumevanje razlogov za razvojno blokado avantgardnih tokov od začetka druge svetovne vojne do konca petdesetih let 20. stol.

Poljska književnost od modernizma do postmodernizma II (3 ECTS)

Predstavitev razvojnega procesa poljske književnosti druge polovice 20. stoletja z osvetlitvijo posameznih razvojnih faz po letu 1956. Vzporedno z obravnavo osrednjih literarnih tokov in umestitvijo avtorjev v najznačilnejše idejne in literarno-estetske orientacije v domovini in emigraciji so osvetljene povezave med književnostjo in družbenimi razmerami ter posledično specifični načini recepcije literature in njene vloge. Posebna pozornost je posvečena postopnim modifikacijami literarnega diskurza v razvojnih fazah povojnega modernizma in njegovega prehoda v postmodernizem s hkratnim preoblikovanjem temeljnih literarnih modelov.

Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 5 in 6 (6 ECTS)

Pomenske skupine samostalnikov (nomina essendi, nomina agentis, nomina instrumenti, nomina collectiva ipd), posebnosti sklanjatve, sistem glagolskih oblik (glagoli premikanja, tvorba/pretvorba vidskih parov, glagolske predpone), zapletene večstavčne povedi in funkcija modulantov, struktura besedila, jezikovna norma v govorjenem in pisanem jeziku. Nadgradnja leksikalnega fonda iz različnih strokovnih področij (socialne in funkcijske zvrsti poljskega jezika). Razvijanje sposobnosti ustnega in pisnega sporočanja ter izražanja čustvenih stanj in odnosa do stvari.

Delavnice s področja analize strokovnega in umetnostnega prevajanja, socialne in funkcijske jezikovne zvrsti (strokovna terminologija, frazeologija, leksikalno-slovnične strukture).

Najpogostejše težave pri prevajanju poljščine (vrstni red, trpni način, deležniki, tujke).

Transformacije v postopku prevajanja, problem neprevedljivosti v prevajalski praksi. Slovar pri prevajalskem delu in elektronski prevajalski viri. Vprašanje medkulturnih značilnosti v prevodu.

Teorija prevajanja (3 ECTS)

Prikaz teorije prevajanja kot stroke od njenih začetkov v 50. letih 20. stoletja do danes, oris razmišljanj o prevajanju iz obdobja pred konstituiranjem teorije prevajanja kot samostojne znanstvene discipline. Predstavitev osrednjih prevajalskih teorij in smeri s poudarkom na filozofskih temeljih, ki so oblikovali posamezne generacije in šole teoretikov prevajanja.

Predstavitev in analiza temeljnih prevajalskih vprašanj na teoretični ravni: prevajanje kot komunikacijski proces in jezikovna, semantična, stilistična ter pragmatična naloga. tipologija prevodov, jezikovne in kulturne kompetence prevajalca, prevajalski proces in njegove faze, transformacije v prevodnem postopku, ekvivalentnost prevoda, vprašanje neprevedljivosti, kritika prevajanja.

Leksikologija (4 ECTS)

Temeljni pojmi leksikologije: leksem, zgradba pomena, eno- in večpomenskost, hiperonimija in hiponimija, antonimija, sinonimija, leksikalne funkcije. Terminologija.

Diplomski seminar (iz jezikoslovja/iz književnosti) (3 ECTS)

Nosilec predmeta na začetku študijskega leta predstavi izhodiščne diplomske in seminarske teme, osvetli možne metodološke pristope, določi termine in obvezno literaturo za vse udeležence. Študentje izberejo posamezne teme in jih pripravijo v obliki diplomskih ali seminarskih nalog.

Izbirni diplomski seminar - iz jezikoslovja:

Seminarske teme se lahko povezujejo s snovjo, ki je bila obravnavana v prejšnjih letnikih, pri čemer je poudarek na kontrastivnih poljsko-slovenskih temah, prevajanju, stilistiki, frazeologiji, lahko pa obravnavajo tudi novejšje pristope v jezikoslovju (sociolingvistika, pragmatika, kognitivizem itd.).

Izbirni diplomski seminar - iz književnosti:

Seminarske teme se ujemajo s problematiko predavanj iz književnosti do modernizma in od modernizma do postmodernizma s poudarkom na književnosti 20. stoletja in zgradbenih vprašanjih besedila, njegovega razmerja do časa, družbe, prostora, uvajanju inovativnih sestavin in dialoga s tradicijo.

Diplomsko delo (4 ECTS)

Med ponujenimi vsebinami študenti izberejo eno glede na svojo študijsko smer (izbrani jezik oziroma književnost). Teme so v okviru diplomskega seminarja natančneje prediskutirane. Predstavljen je tudi osnovni metodološki aparat za izdelavo diplomskega dela. Vodeno in komentirano samostojno raziskovalno delo nastaja v dveh semestrih. V petem semestru v okviru diplomskega seminarja, v šestem semestru pa predvsem kot individualne konzultacije z mentorjem in morebitnim somentorjem.

Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet:

Motivi in teme slovenske književnosti (3 ECTS)

Pregled motivike in tematike v slovenski književnosti od začetkov do sodobnosti. Vsebine se tematsko menjavajo, npr. ljubezenska tema v slovenski poeziji vključuje ljubezenske pesmi (pregled slovenske ljubezenske pesmi od prve ljubezenske pesmi (Auersperški fragment) prek Prešernove lirike in njegovega začetka ljubezenske pripovedi, izpovednih pesmi modernistov, ljubezenskega pesništva med obema vojnama (Kosovel, Gradnik), do najnovejših pesniških zbirk mladih pesnikov in pesnic (npr. J. Jakob, T. Kramberger). Seznanijo se tudi z ljubezensko poezijo slovenskih intimistov – začetnico sodobne slovenske poezije.

Pregled ruske kulturne zgodovine (3 ECTS)

Predstavitev značaja in pregled zgodovine ruske kulture. Posebna pozornost je posvečena skupnim osnovam vzhodnoslovanskih kultur kijevskega obdobja in postopnemu rojevanju ruske nacionalne kulture, še posebej v obdobju Moskovske Rusije. V celovitem pregledu kulturnozgodovinskih procesov so v ospredju naslednje kulturološke teme: pravoslavje, vrednostno-smiselna enotnost »stare ruske kulture«, samodržstvo in ruska kultura (s posebno pozornostjo na temeljno dilemo »imperij in svoboda«), razdvojenost ruske kulture v popetrovskem obdobju, ruska kulturna renesansa na prehodu 19. v 20. stoletje, ruska kultura in revolucija (vloga inteligence), sovjetski totalitarizem in ruska kultura (v Rusiji in emigraciji), ruska kultura v postsovjetskem obdobju. Vloga in mesto ruske kulture v sodobnem svetu in problemi globalizacije.

Južnoslovanske družbe in kulture 1 (3 ECTS)

Hrvaška družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta (tri narečna področja); Hrvaška kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Srbska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Srbija kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Črnogorska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Črna gora kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Južnoslovanske družbe in kulture 2 (3 ETCS)

Bosansko-hercegovska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Bosna in Hercegovina kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Makedonska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Makedonija kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; običaji; umetnost.

Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje (3 ECTS)

Predmet seznanja z osnovno slovnično terminologijo s področja slovanskega glasoslovja, z glasoslovnimi zakonitostmi stare cerkvene slovanščine in primerjalno drugih slovanskih jezikov. Razvija spretnost prepoznavanja značilnih vzhodno-, zahodno- in južnoslovanskih glasoslovnih prvin v cerkvenoslovanskih besedilih.

Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje (3 ECTS)

Predmet predstavlja osnovno slovnično terminologijo s področja slovanskega glagolskega oblikoslovja, oblikoslovne zakonitosti stare cerkvene slovanščine in primerjalno drugih slovanskih jezikov. Razvija spretnost prepoznavanja značilnih vzhodno-, zahodno- in južnoslovanskih oblikoslovnih prvin v cerkvenoslovanskih besedilih.

Stara cerkvena slovanščina – Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil (3 ECTS)

Predmet omogoča seznanitev z najstarejšimi slovanskimi (bogoslužnimi in posvetnimi) rokopisnimi in tiskanimi besedili na področju slovanskega pravoslavja in nekdanje latinske liturgije, s starocerkvenoslovanskimi kanonskimi besedili in z osrednjimi teksti posameznih slovanskih redakcij (češko-moravske, panonske, hrvaške, srbske, bolgarsko-makedonske in vzhodnoslovanske), ponuja osnovna vedenja o vrstah, namenu in pomenu različnih slovanskih besedil.

Pregled slovanskih jezikov (3 ECTS)

Predmet prinaša pregled slovanskih jezikov kot vsebinsko razširitev k predmetu Uvod v študij slavistike. Slovanski jeziki so predstavljeni po zemljepisnem načelu (južno-, vzhodno-, zahodnoslovanski jeziki). Vsak jezik je predstavljen posebej, in sicer tako s sinhronega kot z diahronega vidika. Uvodni del predstavitve prinaša vedenja o zunajjezikovni stvarnosti posameznega jezika. Osrednji del pa predstavlja glavne značilnosti jezikovnega sistema knjižnega jezika.

Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja (3 ECTS)

Predmet vključuje temeljna vedenja o zgodovini primerjalnega jezikoslovja, predvsem o njegovi rasti v tvarnem, metodološkem in interpretativnem pogledu od začetkov znanstvenega pristopa k primerjanju medsebojno sorodnih jezikov v 19. stoletju do danes.

Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja (3 ECTS)

Predmet v teoretičnem delu v okviru predavanj podaja temeljna vedenja o metodah zgodovinskega in primerjalnega jezikoslovja, kot jo poznata sodobno zgodovinsko in primerjalno jezikoslovje. Prinaša pregled najpomembnejši metod le-tega, ponazorjenih na gradivu slovanskih in njim sorodnih jezikov.

V aplikativnem delu v okviru vaj in seminarja so metode zgodovinskega in primerjalnega jezikoslovja ponazorjene na primeru geneze praslovanskega fonemskega sistema (praslovanski glasovni zakoni, analoške spremembe, jezikovni stik in substitucijska fonetika).

Družbene razsežnosti slovenskega jezika - dvopredmetni (3 ECTS)

Kvantitativna in kvalitativna opredelitev slovenske jezikovne skupnosti v Sloveniji, v sosednjih državah, v izseljenstvu ter drugih jezikovnih skupnosti v Sloveniji. Identifikacijske vloge (slovenskega) jezika. Formalnopravni vidiki urejanja statusa slovenskega jezika in drugih jezikov v Sloveniji. Slovenščina kot drugi/tuji jezik. Slovenski jezik v stiku z drugimi jeziki. Spremenljivost in prilagodljivost slovenskega jezika glede na sporazumevalne potrebe in navade posameznih govorcev in družbenih skupin v slovenski jezikovni skupnosti. Kritični pretres pojmovanja socialnih zvrsti slovenskega jezika. Družbene okoliščine pojmovanja, vrednotenja sestavin jezika in jezikovnega normiranja. Povezanost jezika in ideologije. Slovensko jezikovno načrtovanje in jezikovna politika: temeljni pojmi, naloge in ustanove. V seminarskih nalogah se študenti v skupinah posvetijo študiju posameznega znanstvenega članka slovenske sociolingvistike in ga povežejo z opazovanjem aktualnega pojava iz lastne okolice.

Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik, makedonski jezik, ruski jezik, bolgarski jezik (3 ETCS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo.

Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

FILOZOFSKA FAKULTETA

Naslov:

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Aškerčeva 2

SI-1000 Ljubljana

telefon: +386 1 241 10 00

faks: +386 1 425 93 37

spletna stran: <http://www.ff.uni-lj.si>

Naslov Enote za zahodno slavistiko:

Tobačna cesta 5

SI-1000 Ljubljana

Tajništvo: +386 1 244 20 50

Faks: +386 1 244 20 51

Filozofska fakulteta

Stiki:

Referat za dodiplomski študij (pritličje, soba 35)

telefon: +386 1 241 10 40, +386 1 425 70 28

uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure

e-naslov: studentski.referat@ff.uni-lj.si

Referat za magistrski študij (pritličje, soba 1):

telefon: +386 1 241 10 43, +386 1 241 10 35, +386 1 241 10 42

uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure

e-naslov: magistrski.studij@ff.uni-lj.si

Referat za doktorski študij (pritličje, soba 16):

telefon: +386 1 241 10 50, +386 1 241 10 51

uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure

e-naslov: doktorski.studij@ff.uni-lj.si

Mednarodna pisarna (pritličje, soba 10)

telefon: +386 1 241 13 56

faks: +386 1 425 73 49

uradne ure: vsak dan od 11. do 13. ure

e-naslov: anja.golec@ff.uni-lj.si